

Comunidades Europeas
TRIBUNAL DE CUENTAS

De Europæiske Fællesskaber
REVISIONSRETTE

Europäische Gemeinschaften
RECHNUNGSHOF

Ευρωπαϊκές Κοινότητες
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

European Communities
COURT OF AUDITORS

Communautés européennes
COUR DES COMPTES

Comunità Europee
CORTE DEI CONTI

Europese Gemeenschappen
REKENKAMER

Comunidades Europeias
TRIBUNAL DE CONTAS

Euroopan yhteisöjen
TILINTARKASTUSTUOMIOISTUIN

Europeiska gemenskaperna
REVISIONSRÄTTEN

Revisionsrättens rapport om
granskningen av effektiviteten i
Europeiska centralbankens förvaltning
budgetåret 2000

samt Europeiska centralbankens svar

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Punkt
Inledning	1 - 3
Effektiviteten i förvaltningen 2000	4 - 23
Budgetförvaltning och uppföljning av budgetgenomförandet	4 - 7
Inrättning för katastrofberedskap	8 - 10
Eurotheum-byggnaden	11 - 12
Informationskampanjen Euro 2002	13 - 21
Uppföljning	22 - 23
Regler och förfaranden för rekrytering och intern befordran	22
Brister i systemet för fysisk inventering	23
Slutsatser	24 - 25
Tabell 1	
Europeiska centralbankens svar	

INLEDNING

1. Revisionsrättens mandat när det gäller Europeiska centralbanken (ECB) föreskriver en "granskning av effektiviteten i ECB:s förvaltning"¹. ECB:s räkenskaper för det budgetår som slutade den 31 december 2000 godkändes av ECB-rådet den 13 mars 2001 och offentliggjordes i april 2001² efter att ha granskats och attesterats av en extern revisor den 14 mars 2001.
2. ECB lyder under de finansiella bestämmelserna i ECB:s stadga, vilka fått en detaljerad tolkning i beslut som fattats av ECB-rådet, ECB:s budgetmyndighet. År 2000 bestod ECB-rådet i enlighet med artikel 112 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen av de sex direktionsledamöterna och de 11 cheferna för de nationella centralbankerna i de medlemsstater som har antagit euron³.
3. För ECB var 2000 andra året av den centralbanksverksamhet som inleddes med att euron infördes den 1 januari 1999. I enlighet med artikel 105.2 i EG-fördraget skall ECB ansvara för följande grundläggande uppgifter: utforma och genomföra gemenskapens monetära politik, genomföra valutatransaktioner, inneha och förvalta medlemsstaternas officiella valutareserver samt främja ett väl fungerande betalningssystem. Vad gäller ECB:s rådgivande funktion får ECB i enlighet med bestämmelserna i artikel 105.4 i fördraget avge yttranden inom sitt ansvarsområde till behöriga institutioner eller organ inom gemenskapen eller till nationella myndigheter.

¹ Protokoll nr 18 (f.d. protokoll nr 3) om stadgan för ECBS och ECB som fogats till EG-fördraget, artikel 27.2.

² ECB:s årsrapport 2000.

³ Chefen för grekiska centralbanken deltog i ECB-rådets samtliga sammanträden under andra halvåret 2000 som "särskild gäst".

EFFEKTIVITETEN I FÖRVALTNINGEN 2000

Budgetförvaltning och uppföljning av budgetgenomförandet

4. En ursprunglig budget på 267 miljoner euro antogs av ECB-rådet vid dess sammanträde den 2 december 1999 (se **tabell 1**). Den ursprungliga budgeten ökades till 289 miljoner euro i slutet av mars 2000 efter godkännandet av dokumentet för framläggande av projekt för informationskampanjen Euro 2000 (se punkt 19). Mot bakgrund av det förutsedda allmänna underutnyttjandet av budgeten, något som framgick av den "delårsrevision – prognos för 2000" som genomfördes i slutet av juni 2000, antog ECB-rådet emellertid en reviderad budget i september 2000. Till följd av detta minskades den reviderade budgeten från mars 2000 med 62 miljoner euro, vilket innebar att budgeten begränsades till 227 miljoner euro. Som en del av den reviderade budgeten i september 2000 antogs en "reserv för oförutsedda utgifter" på 5 miljoner euro.

5. Kontorubrikerna för verksamhetsenheter minskade med 28 miljoner euro eller 15 % från 191 miljoner euro i enlighet med den reviderade budgeten i slutet av mars 2000. Det faktiska utnyttjandet uppgick till 163 miljoner euro. De huvudsakliga skälen var minskade investeringar i verksamhetsenheterna, en minskning av "övriga driftsutgifter" och långsammare rekrytering än vad som förutsetts.

6. Vad beträffar utgifterna för projekt skedde en omfattande minskning på 40 miljoner euro eller 52 % av den ursprungliga budgeten. Det faktiska utnyttjandet uppgick till 37 miljoner euro. Underutnyttjandet berodde främst på förseningar i samband med fyra viktiga projekt.

7. Liksom under tidigare år förelåg en betydande klyfta mellan planeringen av projekten och den faktiska förmågan att genomföra dem. ECB har uppenbarligen återigen varit alltför ambitiös i fråga om de planerade projekten och budgeten har endast i begränsad utsträckning använts som ett strategiskt verktyg för en ändamålsenlig förvaltning och kontroll av utgifterna.

Inrättning för katastrofberedskap

8. Det främsta syftet med inrättningen för katastrofberedskap är att säkerställa att ECB:s viktigaste funktioner kan upprätthållas efter en eventuell katastrof. Etapp 1, som redan slutförts, omfattade genomförandet av en extern funktion för återställning av "Target", ett system för betalning av stora belopp, och inrättandet av en reservdatacentral för återställande av data efter katastrofer. Denna etapp omfattade vidare en utförlig analys av alla ECB:s verksamhetsrelaterade krav i fråga om återställande efter katastrofer och förfaranden med inrättningens ägare för att kunna använda den anläggning som ställts till förfogande av den senare. Under etapp 2 blir ECB:s egen central för återställning helt klar, och ersätter arrangemangen med inrättningens ägare. Vidare kommer man att utforma och testa en plan för fullständigt återställande, vilken även omfattar operativa förfaranden.

9. Efter ett anbuds förfarande utsågs i november 1999 ett företag som leverantör av ett gemensamt delsystem för datalagring och säkerhetskopiering. Beslutet att inrätta detta delsystem skulle fattas först sedan ett avtal om driftskompatibilitet ingåtts med en av ECB:s andra leverantörer av IT-tjänster.

10. Trots att det ännu inte varit möjligt att ingå något sådant avtal beslutade ECB nyligen att godkänna ingåendet av kontraktet med den utvalde leverantören på villkor att vite skulle utdömas om denne inte uppfyllde sina förpliktelser. Med tanke på datalagringssystemets betydelse för driften av reservsystemet synes beslutet vara förhastat.

Eurotheum-byggnaden

11. För att få plats för det ökande antalet anställda beslutade ECB att hyra ytterligare en kontorsbyggnad i närheten av Eurotower från mitten av år 2000.

12. På grund av den tyska skattelagstiftningen, enligt vilken ECB inte behandlas som ett företag, ingår hyresvärdens kapitalkostnader inklusive mervärdeskatt i den hyra som ECB betalar. När de nya kontorsutrymmena tillkommer, uppgår de

därmed förbundna ytterligare kostnaderna till 616 000 euro per år. Detsamma har med största sannolikhet under flera år gällt för den hyra som ECB betalar för Eurotower. Det kan ifrågasättas om denna situation är förenlig med protokollet om immunitet och privilegier för Europeiska gemenskaperna enligt vilket institutionerna, inklusive ECB, är befriade från nationella skatter. ECB har tagit upp detta problem med Förbundsrepubliken Tysklands finansministerium.

Informationskampanjen Euro 2002

13. Huvudmålen för informationskampanjen Euro 2002 är

- att successivt förbereda allmänheten på införandet av eurosedlar och euromynt, så att dessa får ett positivt mottagande,
- att hjälpa allmänheten att känna igen eurosedlar och euromynt (information om säkerhetsmärkning) och
- att lära kassörer i affärer och banker att undersöka eurosedlar snabbt och effektivt för att kunna upptäcka eventuella förfalskningar.

14. I februari 1999 publicerades ett meddelande i Europeiska gemenskapernas officiella tidning om selektiv anbudsinfordran avseende utformning av en kampanj för information om eurosedlarna. Detta skulle innefatta samordning av produktionen och genomförande av den avtalade kampanjen som planerats för åren 2000, 2001 och 2002. Målsättningen var att de officiella sedlarna skulle kännas igen av medborgare i samtliga euroländer och av medborgare utanför euroområdet som regelbundet kommer i kontakt med de nya sedlarna i sitt yrke eller på annat sätt.

15. Trettionio företag svarade på uppmaningen till intresseanmälan. Efter det första gensvaret på meddelandet om anbudsinfordran valdes nio företag ut för att lämna in en redogörelse som med hjälp av stödmaterial i detalj skulle visa hur företaget framgångsrikt skulle kunna genomföra den önskade kampanjen.

16. Tre företag valdes ut för att delta i den sista etappen av uttagningen. De upplystes om att ECB:s kostnader för projektet beräknats till mellan 20 och 30 miljoner euro, vilket inte innefattade TV-reklam på bästa sändningstid. Redogörelsen skulle innefatta en ungefärlig beräkning av kostnaderna för genomförandet av kampanjen över hela Europa, med särskild specifikation av alla avgifter och egna produktionskostnader. Förutom den skriftliga informationen gavs separat muntlig information till var och en av de tre sökande. Denna sista del av förfarandet innebar en risk för att anbudsgivarna inte skulle få samma information.

17. Det förelåg inga större skillnader i pris mellan anbudsgivarna. Detta återspeglade det faktum att företagen som deltagit i den sista etappen fått två alternativa gränser när det gällde kostnaderna för programmet: 50 miljoner euro respektive 80 miljoner euro.

18. I oktober 1999 tillämpade en urvalskommitté på 12 ledamöter en "jämförande bedömningstabell" för att rekommendera en uppdragstagare. Den innefattade kriterier som avvek från meddelandet om upphandling (t.ex. personliga kontakter i stället för förtrogenhet med det berörda området).

19. Den 18 november 1999 beslutade ECB-rådet att eurokampanjen inte skulle tas upp i förslaget till budget för ECB. En tilläggsbudget för år 2000, som innefattade anslag på 14,5 miljoner euro för kampanjerna, antogs emellertid i mars 2000.

20. Den anbudsgivare som tilldelades kontraktet var ett aktiebolag ("Société Anonyme") som var noterat på börsen i Paris. Kontraktet ingicks dock med ett företag som var registrerat i Nederländerna. I kontraktet nämns inget skäl till bytet från den ursprungliga sökanden till en annan uppdragstagare. Inget dokument från ECB innehöll några utförliga uppgifter om skälet till bytet eller om det andra företagets ägandestruktur, och det gavs ingen motivering vad gäller reglerna för upphandling eller till styrelsens och ECB-rådets godkännande av ändringarna.

21. Avsikten var att mediaplaneringen och förvärvet av reklamtytor och reklamtid skulle genomföras under år 2000. Mediaprogrammet skulle ha utformats och utvecklats och förhandlingarna skulle ha inletts. I april 2001 beslutade ECB slutligen hur mycket pengar som skulle anslås för mediakampanjen i varje medlemsstat, vilket gjorde det möjligt att påbörja förfarandet för val av media.

Uppföljning

Regler och förfaranden för rekrytering och intern befordran

22. De administrativa cirkulären om regler för rekrytering, befordran och lönetillägg trädde i kraft i juni 2001.

Brister i systemet för fysisk inventering

23. Under revisionsrättens tidigare granskningar har förvaltningen uppmärksammat på avsaknaden av en tillförlitlig inventarieförteckning över materiella tillgångar. Istället för att införa ett enda system för fysisk inventering har man låtit en del av övervakningen av inventarierna skötas av olika avdelningar. Fysiska inventeringar genomfördes inte förrän i slutet av 2000 och planeras endast till vart tredje år. Ingen kontroll av skrivare eller bärbara datorer som köpts in av EMI/ECB har genomförts sedan 1998. Ett administrativt cirkulär delegerar ansvaret för tillgångarnas säkerhet till de enskilda cheferna: ingen översikt över läget finns tillgänglig.

SLUTSATSER

24. Revisionsrätten noterade i sin rapport om budgetåret 1999 att "budgetprognoser och budgetförvaltning bör förbättras betydligt så att budgeten kan tjäna som ett ändamålsenligt kontroll- och förvaltningsinstrument"⁴. Medan budgeten 1999 återspeglade en utnyttjandegrad på 83 % för projekten och 80 %

⁴ EGT C 47, 13.2.2001, punkt 11.

totalt, utgjorde utnyttjandegraden år 2000 endast 48 % för projekten jämfört med den ursprungliga budgeten och 69 % jämfört med den budget som reviderades i september. De totala utgifterna för 2000 uppgick till 200 miljoner euro, dvs. 88 % jämfört med den reviderade budgeten på 227 miljoner euro och 75 % jämfört med den ursprungliga budgeten på 267 miljoner euro.

25. ECB beslutade 1999 att starta en informationskampanj till stöd för införandet av euron 2002. Kampanjens innehåll och kostnader hade inte klart angivits, vilket fick till följd att det inte fanns någon tillfredsställande objektiv grund för valet av uppdragstagare.

Denna rapport har antagits av revisionsrätten vid dess sammanträde i Luxemburg den 26 september 2001.

För revisionsrätten

i frånvaro av Jan O. Karlsson
Ordförande

Bernhard Friedmann
Tillförordnad ordförande

Tabell 1 - ECB:s budget 1999 och 2000

(miljoner euro)

Syfte	1999			2000					
	Budget	Utfall	%	Ursprunglig budget	Reviderad budget 31.3	Reviderad budget sept.	Utfall	% av budget sept.	% av ursprunglig budget
Verksamhetsenheter	162	129	80%	190	191	168	163	97%	86%
Projekt	27	23	83%	77	98	54	37	69%	48%
Res. f. oförutsedda utg.	-	-	-	-	-	5	-	-	-
Totalt	190	152	80%	267	289	227	200	88%	75%
<i>Källa: ECB.</i>									

**EUROPEISKA CENTRALBANKENS SVAR PÅ REVISIONSRÄTTENS RAPPORT OM EFFEKTIVITETEN I
EUROPEISKA CENTRALBANKENS FÖRVALTNING FÖR BUDGETÅRET 2000**

Europeiska centralbanken (ECB) välkomnar revisionsrättens rapport och noterar de olika punkter som rätten lägger fram.

7. ECB instämmer med att banken tyvärr hade en begränsad förmåga att genomföra projekt under år 2000. Det bör dock påpekas att ECB:s projektbudget, som anger huvuddragen för omfattningen och storleken i fråga om alla projektåtaganden, anses vara ett effektivt verktyg för förvaltning och kontroll när det gäller att bestämma de exakta budgettaken. I enlighet med vad som beskrivs i ECB:s årsrapport 2000 finns det olika kontrollnivåer.

9. Det framförs att beslutet att gå vidare med genomförandet av hela det samlade datalagringsystemet var avhängigt av upprättandet av en acceptabel ram för förfaranden vid felhantering i en miljö med flera leverantörer . Den optimala lösningen hade varit att leverantörerna av IT-tjänster och leverantören av det gemensamma datalagringsystemet hade ingått avtal om driftskompatibilitet. I ett fall var detta trots betydande ansträngningar inte möjligt, men ramen för det stödsystem som upprättades ansågs ändå vara acceptabel.

10. Det bör beaktas att avtalen slutits först sedan åtgärder hade vidtagits för att minska alla risker, inklusive arbetsgången för att upprätta ett tillfredsställande ramverk för stöd och underhåll. De återstående riskerna utvärderades och ansågs vara acceptabla.

16. De tre byråer som valts ut för slutomgången fick möjlighet att begära klagoranden om uppgifterna i ECB:s sammanfattning. Mötena hölls individuellt men ett kort PM om de mest debatterade frågorna sändes till samtliga tre byråer.

18. De kriterier som användes i den ”jämförande bedömningstabellen” antogs på goda grunder och alla dessa kriterier fanns sammanfattade i villkoren som offentliggjordes i meddelandet om anbudsinfördran.

19. ECB-rådet beslutade i november 1999 om ett generellt budgettak för kampanjen, att verkställas under en treårsperiod. Vid den tidpunkten fanns inga uppgifter om motsvarande årliga andelar tillgängliga. Följaktligen lades medel för budgetåret 2000 till ECB:s årsbudget i form av en tilläggsbudget först sedan de erforderliga budgetbehoven hade fastställts. ECB anser detta vara ett välbetänkt tillvägagångssätt.

20. Den anbudsgivare som erhöill uppdraget är ett företag med internationell verksamhet bestående av ett moderbolag (S.A.), med uppgift att utveckla och övervaka affärsstrategier, och ett antal dotterbolag vars verksamhet antingen baseras på ett visst land eller en specifik kompetens. Dotterbolaget (B.V.), med vilket avtalet slutits, ansvarar för annons- och PR-kampanjer av relevanta gränsöverskridande dimensioner. Dotterbolaget drivs under övervakning av moderbolaget. Av logistiska skäl sköttes all korrespondens mellan ECB och anbudsgivaren av moderbolaget men det stod redan från början klart för ECB att dotterbolaget skulle ansvara för utvecklingen av strategierna för PR och annonsering för Informationskampanj Euro 2002.

21. Mediaprogrammet kunde inte fastställas förrän kampanjens kreativa del hade utformats och den andra omgången av kvalitetsundersökningar hade slutförts (i januari 2001). På inrådan av byråns experter inleddes förhandlingar om mediaprogrammet i februari 2001 (om det internationella programmet) och i april 2001 (om det nationella programmet).

23. Det finns för närvarande inget centralt register över innehavare av enskilda bärbara datorer. Denna fråga kommer att tas upp med de enskilda cheferna. Parallellt kommer ett projekt avseende införandet av ett övergripande system för förvaltning av IT-tillgångar att läggas fram för år 2002.

24. Underskridandet av projektbudgeten för budgetår 2000 gäller huvudsakligen fyra stora projekt (av totalt 38). Följande bör noteras: Underskridande av projektbudgeten under kalenderåret, eller senareläggning av specifika delar av ett projekt från ett budgetår till ett annat, är inte nödvändigtvis ett tecken på att projektet är försenat och visar inte heller på ett potentiellt effektivt överskridande eller underskridande av den totala projektbudgeten. Vad gäller budgetens utnyttjandegrad, en punkt som kommenterats av revisionsrätten, bör det understrykas att ECB:s årsbudget vederbörligen reviderades efter delårsrevisionen. En sådan formell delårsrevision föreslogs i revisionsrättens rapport för budgetåret 1999.

25. Baserat på de klart fastställda målen (se punkt 13) var syftet med upphandlingsförfarandet att få bästa möjliga relation mellan innehåll och kostnad.